

CHCEŠ BÝT ZDRÁV?

VSTUPNÍ SLOVA

Zdravím vás apoštolským pozdravem: Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

Dobrořeč, má duše, Hospodinu, celé nitro mé, jeho svatému jménu! Dobrořeč, má duše, Hospodinu, nezapomínej na žádné jeho dobrodiní! On ti odpouští všechny nepravosti, ze všech nemocí tě uzdravuje. Vykupuje ze zkázy tvůj život, věnčí tě svým milosrdenstvím a slitováním, po celý tvůj věk tě sytí dobrem, takže se stále obnovuje tvé mládí. (Ž 103, 1–5) Amen

PÍSEŇ č. 190 V své rozličné úzkosti (1–3)

MODLITBA

Hospodine, Pane náš, ty jsi s námi v každé chvíli našeho života. Díky tobě žijeme, díky tobě svět existuje a trvá a my můžeme pokračovat v tvém dobrém díle. Vychováváme děti, snažíme se poctivě dělat svou práci, navzájem si pomáháme a přitom si užíváme mnoha krás života. Děkujeme ti za vše, co pro nás děláš. Ale musíme také přiznat, že mnohé věci se nám vymykají z rukou. Nedaří se nám být vždycky dobří. Ovládá nás sobectví a zloba. Navzájem si překážíme a jeden druhému nevěříme. Trpíme nemocemi, zklamáním a únavou. Jsou dny, kdy už z ničeho nemáme radost. Ty nás však nechceš nechat napospas našim chybám a náladám. Tvé Slovo je jako světlo, které nám ukazuje cestu ve tmě. Když promluvíš, je to jako hudba, která potěší srdce. Když zazní tvé Slovo, unavený se zvedne a dokáže jít dál. Pane, jsi jako studánka čisté vody, z které můžeme načerpat naději, pomoc a odpuštění. Prosíme, použij si dnešní biblický příběh k tomu, aby nám tvé Slovo zaznělo v uších i srdci a vyléčilo nás z našich chmur a depresí. Odpusť nám, co jsme v předchozích dnech pokazili a promarnili. Dej, ať můžeme napravit, co se ještě napravit dá. Způsob ten zázrak, aby se obyčejné lidské slovo stalo slovem Božím, které má

sílu změnit naše životy. Všichni potřebujeme uzdravit. Všichni potřebujeme naději a odvahu, a ty nám ji nabízíš, když ti budeme naslouchat s vírou a pokorou. Amen

ČTENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

První čtení Písma svatého je z Evangelia podle Jana, kde v 5. kapitole čteme od verše 1. do 18.:

*Potom byly židovské svátky a Ježíš se vydal do Jeruzaléma.
V Jeruzalémě je u Ovčí brány rybník...*

PÍSEŇ č. 635 Tvá, Pane, láska

KÁZÁNÍ

Základem kázání je přečtený oddíl z 5. kapitoly Evangelia podle Jana, z něhož se soustředíme na 6. verš:

Když Ježíš spatřil, jak tam leží, a poznal, že je už dlouho nemocen, řekl mu: „Chceš být zdrav?“

Milí bratři a milé sestry, evangelista nás v tomto příběhu přivádí k jeruzalémskému rybníku zvanému Bethesda. Jenže místo aby u něho seděli mlčenliví rybáři, polehávají tam sami nemocní. Dlouhodobě nemocní. Připomíná to tak trochu naše „eldéenky“. Místo, kde na nás dolehne tíha lidské úzkosti a trápení. Pohled na lidi, kteří jen bezmocně leží nebo tiše naříkají, nikomu na optimismu nepřidá. Upřímně řečeno, na taková místa chodíme, jen když musíme.

Ale Ježíš tam šel, i když nemusel. Neměl tam babičku ani strýce. Odbočil na to místo, když šel na sváteční bohoslužbu do chrámu. Přišel mezi ty nemocné lidi úmyslně, aby jim ukázal, že na nich Pánu Bohu záleží. Tehdy totiž panovalo přesvědčení, že když je někdo nemocný, může si za to sám. Nemoc byla vysvětlována jako následek hříšného života. Dnes už takto zjednodušeně nemyslíme. Ale málo platné, každý nemocný se cítí opuštěný, nespravedlivě postižený

a v duchu se ptá: Proč právě já? Proč jsem odsouzený bezmocně ležet, zatímco jiní si užívají života?

Ježíšův příchod k rybníku Bethesda je proto jasným poselstvím. Nemoc nesnižuje cenu lidského života. Těm, kterým život naložil těžší břemeno, přišel Ježíš pomoci a vysvobodit je z jejich trápení. Náš příběh chce ukázat, jak k této pomoci a vysvobození dochází.

Rybník Bethesda bylo zvláštní místo. Čekalo se tam totiž na zázrak. Na dně rybníka byl přírodní pramen, z kterého v nepravidelných intervalech začala tryskat voda. Lidé věřili, že kdo se v tu chvíli ponoří do gejzíru vody jako první, uzdraví se. Všichni víme, co dokáže víra. Občas to skutečně fungovalo, podobně jako mnoho jiných zázračných pramenů. Ale dovede si to představit? Ty zástupy lidí čekajících na zázrak. Ale jen ten nejrychlejší měl šanci. Jen ten s nejostřejšími lokty. Jak na sebe asi ti nemocní museli hledět? S jakou nevraživostí si říkali: „Kdo z nich mě zas předběhne?“ V Bethesdě neplatilo žádné pořadí. Rozhodovala podobně jako v přírodě pouze síla a rychlost. Ti, co se nemohli rychle pohybovat, mohli si najmout otroka, který je do vody donesl. Ale ti, co neměli peníze ani obětavé příbuzné, neměli na uzdravení nárok. Přijde vám to kruté? Ano, ale takový je svět, v kterém vládne lidské sobectví. Buď já, nebo on. I zázraky mohou být nespravedlivé.

Ježíš přišel na svět, aby odmítl a zrušil tento zákon silnějšího a bohatšího. Někdo by možná čekal, že uzdraví všechny nemocné. Místo toho uzdravil pouze jednoho, ačkoli kolem byly desítky podobně postižených. Podstatné však je, koho si vybral. Nebyl to ten nejzbožnější, ani nejmladší, ani ten, kdo se k němu prodral jako první. Ježíš uzdravil toho, kdo byl na tom smutném místě ze všech nejdéle. Ten nejtěžší případ. Třicet osm let znamená prakticky celý život. Takový člověk už si ani nedovedl představit, že by ještě někdy mohl být zdrav. A přece i pro tyto lidi existuje naděje. To znamená, že existuje pro všechny.

To první, co Ježíš nemocnému řekl, však nebyl příkaz: „Vstaň a chod“, ale otázka: „Chceš být zdrav?“ Představte si, že by se vás takhle zeptal váš ošetřující lékař nebo sestřička. Vždyť by to byl výsměch! Copak nemocný člověk touží po něčem jiném, než aby byl zdrav? Copak uvězněný nesní o tom, že se dostane na svobodu? Copak

nezaměstnaný myslí víc na něco jiného, než že si najde práci, a osamělý na to, že se konečně zamiluje?

A přece si člověk na své trápení také postupně zvyká a smiřuje se s ním. Navenek si stěžuje, ale uvnitř to postupně vzdává. Ne, to není hřích. To je lidská slabost a bída, s kterou přišel Pán Ježíš bojovat.

Když chce člověk změnit svou situaci, neuspěje, bude-li hledat problémy pouze u druhých. Vždycky nás někdo předběhne nebo bude lepší. Ale kdo poznal Ježíše, ten zjistí, že základní problém může být v něm samotném. To já musím zmobilizovat síly a nestěžovat si na druhé. To já musím chtít a bojovat se svou nemocí. Neradi to slyšíme. Jednoduší je říci: „Nikdo mi nepomohl.“ To, co nám mnohdy chybí, však není ani tak pomoc druhých, jako naše vlastní vůle a odhodlání. Ježíš přišel, aby je svým slovem probudil a povzbudil. Právě v tom může být zázrak Boží pomoci.

Dnešní příběh je pozoruhodný tím, že tu máme vedle sebe dva druhy zázraků. Jeden je řekněme přirozený. Vody rybníka Bethesdy se občas samy od sebe zvíří, nemocní se do nich vrhají a občas se někdo z nich zázračně uzdraví. Ale jen ti nejrychlejší a nejbohatší. Přejme jim to štěstí, i když nás přeběhli.

My však víme o jiné pomoci, a ta je pro všechny. Ježíš ukazuje cestu ke změně nejen pro pár vyvolených, ale pro každého. Tím, že si vybral u rybníka Bethesdy toho nejdéle nemocného člověka, chce ukázat, že ze svých trápení se může vzchopit každý z nás. Ježíš přišel, abychom se přestali litovat a začali se sebou něco dělat. Tato cesta je ovšem těžší. Pohodlnější je čekat na zázrak a stěžovat si, že nás někdo předběhl. Uvěřit Ježíši Kristu znamená něco jiného. Postavit se překázkám a svízelm života s otevřeným hledím. Bude to těžké a možná i zdlouhavé. Ale má to smysl.

Ježíš přišel, aby nás vyzvedl od rybníků naší beznaděje a ukázal nám novou cestu. Každému z nás v přeneseném slova smyslu praví: „Vstaň, vezmi lože své a chod! Vezmi své starosti a trápení a už se jimi nenech deptat. Vždycky můžeš se svou situací něco udělat. Nikdy není pozdě. Bůh ti dá sílu, abys to zvládl.“

Když se člověk dokáže s Boží pomocí postavit na vlastní nohy, je to velké vítězství. Ale na nějakou euforii není mnoho času. Je to jen

první vyhraná bitva. Válka však ještě neskončila. Také o tom vypráví náš dnešní příběh.

To, co následuje po uzdravení nebo vyřešení obtížné situace, bývá v mnohém smyslu těžší, než jsme čekali. Když myslí nemocný na to, až bude zdrav, když myslí vězněný na život na svobodě, když myslí osamělý, jak krásné by bylo žít ve dvou, většinou si ani nepřipouští, že by to mohlo znamenat také nějaké starosti a zápasy. To, o čem lidé sní, bývá obloha bez mráčku, z které nikdy nezaprší. Ale i zdravý a úspěšný člověk má život těžký a složitý.

A právě to se našemu uzdravenému stalo. Začali ho vyšetřovat pro porušení Zákona. Byla totiž sobota a to byl den přísného pracovního lidu. Demonstrativní nošení lůžka bylo pobuřující a uzdravený nedovedl své počínání nijak vysvětlit. Neuměl ani odpovědět na to, kdo ho vlastně uzdravil. Ježíš se mu ztratil v zástupu.

Něco podobného se stává i dnes. Mnozí lidé se v životě zázračně vzchopí a najdou odvahu změnit svůj život. Překonají svou únavu a zklamání, ale přitom nevědí, kdo jim vlastně pomohl. Ta pomoc přišla zvnějšku a oni by za ni rádi poděkovali. Ale komu, když v Boha nevěří? To však neznamená, že jim nepomohl.

Ježíš nám často pomáhá jakoby na zapřenou. Tajně a nepoznán. Boží pomoc je často skrytá a docela nenápadná. Objeví se člověk, který nám pomůže, a my se jen v duchu ptáme, proč to udělal a kdo ho poslal. Teď už to víme. Byl to Ježíš, který působí skrze ruce a ústa našich bližních. Bůh nepomáhá jen věřícím, ale všem lidem bez rozdílu. A pak už záleží jen na tom, zda to člověku dojde a dá si to dohromady. Příležitostí k tomu bývá celá řada.

Ježíš se k uzdravenému přihlásil. Vyhledal v chrámu a řekl mu: „Hle, jsi zdrav. Ale už nehřeš, aby tě nepotkalo něco horšího!“ Zase tak zvláštní slovo. Jen si to představte. Někdo se po mnoha letech uzdraví a Ježíš mu řekne: „Dávej si pozor, aby se ti nestalo něco horšího.“ Copak je něco horšího než nemoc, samota, nezaměstnanost, nesvoboda nebo chudoba? Copak je něco horšího než to, co nás právě trápí?

Ano, je. To nejhorší, co by se člověku mohlo stát, je ztráta pokory a naděje. A kde jinde poznáme svou nepatrnost a slávu, než ve vztahu k Bohu? Kde jinde pozná člověk sám sebe, než před tím, kdo

jej nepředstavitelně převyšuje a přitom miluje? Slova „už nehřeš“ tu neznamenaají nějaký konkrétní přestupek, ale nebezpečí zůstat lhostejný vůči Bohu a lidem. Podstatou hříchu je pýcha, která nikomu nevěří a nikoho nepotřebuje.

Být nemocný je těžké. Ale ještě těžší a horší by bylo, kdyby nám bylo všechno jedno. Je těžké být chudý. Ale ještě těžší a horší by bylo, kdybychom začali krást. Je těžké být stále poslední. Ale ještě těžší by bylo, kdyby se člověk začal mstít. Je těžké být sám, ale ještě těžší a smutnější by bylo mít rád jen sám sebe.

Z toho všeho nás přišel Ježíš vysvobodit. Přichází k nám i dnes mnoha různými způsoby. Někdy jako člověk, který pomůže. Jindy skrze slovo, které nám promluví do duše. Někdy nás postaví na nohy společenství věřících. Jindy se nás Bůh dotkne při četbě Bible, nebo když se pokoušíme modlit. Někdy prožijeme Boží přítomnost v chrámu přírody. Jindy nás překvapí v přítmí gotické katedrály.

Ale vždycky, když se člověk potká s Bohem, to znamená větší nebo menší konflikt s jeho okolím, které nechápe, co se s námi stalo. Každý, kdo se setkal s živým Bohem, se totiž nějak změní. A není snadné to druhým vysvětlit. Někteří to ustojí a stanou se z nich jiní lidé. Mnozí to však nakonec vzdají, podobně jako náš uzdravený. Prožijí Boží pomoc, ale pak se jim Ježíš ztratí, přestanou v něho důvěřovat a nadějná změna vyjde do ztracena.

Náš uzdravený totiž nešel za Ježíšem a nestal se jeho učedníkem. Místo toho udal Ježíše jeho nepřátelům a přispěl tak k jeho pozdějšímu odsouzení. Ani zázrak tedy nezmění člověka, který se změnit nechce. Pouhé uzdravení a vyřešení našich trápení ještě neznamená, že se z nás stanou noví lidé. K tomu, aby se člověk dovedl vymanit ze zajetí minulosti, je třeba se trvale spojit s Ježíšem a chodit s ním celý život.

Amen

MODLITBA

Pane Ježíši Kriste! Ty jsi nepřišel pomoci jen vyvoleným, ale nám všem. Každý z nás nějak kulhá a něco ho tíží. Prosíme tě, abychom s tvou pomocí dokázali své těžkosti statečně snášet a překonávat.

Prosíme, povzbud' nás všude tam, kde to vzdáváme a docházejí nám síly.
Amen

PÍSEŇ č. 639 Hned zrána vzdej díky

SBOROVÁ OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, prosíme tě za lidi, kteří právě prožívají těžké období, ztrátu někoho blízkého, práce nebo smyslu života. Za všechny ty, kteří se vzdávají a bojí se, že nepřijde změna. Prosíme také za ty, kteří v takových chvílích pomoc a zastání zakusili, ale nevědí, komu za ně poděkovat. Prosíme za lidi, kteří touží uvěřit a opustit své hříchy, ale zároveň se jich nedokážou vzdát. Pomož v nich probudit důvěru v tebe a tvou lásku. Otevři i naše srdce, abychom mohli nezištně milovat a přestali nenávidět. Prosíme za naše děti, aby se nebály světa kolem sebe a aby naopak nedoplatily na svou naivní důvěřivost. Dej, ať jsme jim oporou a dobrým příkladem. Prosíme za všechny, které postihl hlad a nouze, zbav je jejich trápení a dej, aby se brzy dočkali lidské pomoci. Prosíme i za lidi u moci, aby vykonávali svou práci moudře a s čistým svědomím; a prosíme i za nás, kteří můžeme výběr těchto lidí ovlivnit.

Ve tvém jménu společně voláme k našemu nebeskému Otci:
Otče náš... Amen

POSLÁNÍ

Vede se někomu z vás zle? Ať se modlí! Je někdo dobré mysli? Ať zpívá Pánu! Je někdo z vás nemocen? Ať zavolá starší církve, ti ať se nad ním modlí a potírají ho olejem ve jménu Páně. Modlitba víry zachrání nemocného, Pán jej pozdvihne, a dopustil-li se hříchů, bude mu odpuštěno. Vyznávejte hříchy jeden druhému a modlete se jeden za druhého, abyste byli uzdraveni. Velkou moc má vroucí modlitba spravedlivého... Bratří moji, zbloudí-li kdo od pravdy a druhý ho přivede nazpět,

vězte, že ten, kdo odvrátí hříšníka od bludné cesty, zachrání jeho duši od smrti a přikryje množství hříchů. (Jk 5,13–20)

POŽEHNÁNÍ

At' vás Bůh zahrne svou láskou a dobrotou. At' se vám Ježíš Kristus stane přítelem, na něhož se vždycky můžete spolehnout. At' Duch svatý otevře vaše srdce, abyste se stali požehnáním pro své bližní. Amen

PÍSEŇ č. 182 Pán Bůh je síla má